

Sygn. akt III CSK 388/14

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku M. K., B. W., D. K. , M. K. i E. P.
przy uczestnictwie M. F., J. F., K. F., E. F., M. G., J. S., Ł. Z., J. G. i W. O.
o stwierdzenie nabycia spadku po W. F.,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 26 lutego 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki J. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 29 listopada 2013 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od J. S. na rzecz M. K., E. P. i M. K. kwotę 180 zł
(sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 listopada 2013 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelacje uczestników J. F. i J. S. od postanowienia Sądu pierwszej

instancji stwierdzającego, że spadek po W. F. zmarłym w dniu 3 marca 2007 r. nabył w całości wprost na podstawie testamentu ustnego z dnia 23 grudnia 2006 r. A. K.

Sąd drugiej instancji stwierdzając, że po uchyleniu poprzedniego orzeczenia w tym przedmiocie przez Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 21 stycznia 2011 r. III CSK 98/10, do ustalenia i oceny pozostała jedynie kwestia istnienia obawy rychłej śmierci w chwili sporządzania przez spadkodawcę testamentu ustnego, podzielił ustalenia i ocenę Sądu Rejonowego, że przesłanka ta wystąpiła, bowiem 99- letni wówczas spadkodawca subiektywnie przeczuwał rychłą śmierć, co było uzasadnione także obiektywnie zarówno jego wiekiem, jak i nagłym pogorszeniem stanu zdrowia w wyniku przebytego zapalenia oskrzeli i spadku sił fizycznych.

Od powyższego postanowienia skargę kasacyjną wniosła uczestniczka postępowania J.S. opierając ją na zarzutach naruszenia art. 952 § 1 k.c. oraz art. 227 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. i art. 398²⁰ k.p.c.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt.4 k.p.c. stwierdzając, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona z powodu wykazanego w niej niewątpliwego naruszenia art. 952 § 1 k.c. oraz z powodu niezastosowania się przez Sąd Okręgowy do wytycznych i nieuwzględnienia wykładni tego przepisu dokonanej przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu wydanym w sprawie, wskazującej na konieczność oceny przesłanki obawy rychłej śmierci zarówno na gruncie subiektywnym jak i obiektywnym i całkowite pominięcie przez Sąd drugiej instancji aspektu obiektywnego tej przesłanki związanego z wiedzą medyczną pochodzącą od biegłych lekarzy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, przesłanka przedsądu określona w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. jest spełniona, jeżeli skarżący wykaże, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa,

widocznego od razu, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie oczywiście wadliwe (porównaj między innymi postanowienia z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07, niepubl.). Sam zarzut naruszenia, nawet oczywistego, określonego przepisu prawa, nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo oczywistego nawet naruszenia przepisu, orzeczenie może być prawidłowe. Podobnie nie wystarczy powołanie się przez skarżącego na naruszenie przepisów prawa materialnego i procesowego wskazanych jako podstawy kasacyjne, jak również użycie, nawet kilkakrotnie, przymiotników „rażące”, „oczywiste” czy „niewątpliwe” dla opisu charakteru naruszenia ani wyrażenie przekonania, że doprowadziło to do naruszenia podstawowych zasad demokratycznego państwa prawa czy sprawiedliwości, jeżeli nie zostało wykazane, że Sąd drugiej instancji rzeczywiście naruszył prawo we wskazany na wstępie, kwalifikowany sposób (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2011 r. V CSK 113/11 i z dnia 22 grudnia 2009 r. I CSK 395/09).

Skarżąca nie wykazała, że Sąd Okręgowy naruszył w opisany wyżej, kwalifikowany i oczywisty sposób art. 952 § 1 k.c. oraz art. 398²⁰ k.p.c. i że wydane orzeczenie jest oczywiście wadliwe.

Już bowiem tylko pobieżna analiza uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wskazuje, że Sąd ten, przy ocenie przesłanki obawy rychłej śmierci, w rozumieniu art. 952 § 1 k.c., uwzględnił oba jej aspekty wskazywane w literaturze i orzecznictwie, w tym także w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2011 r. III CSK 98/10, a więc zarówno aspekt subiektywny, ustalony na podstawie zeznań świadków, jak i obiektywny, ustalony na podstawie dokumentacji lekarskiej, opinii biegłych i także zeznań świadków. Opinia biegłych, jak każdy dowód, podlega ocenie sądu, której Sąd Okręgowy dokonał. Przedmiotem skargi kasacyjnej nie może być ocena dowodów ani ustalenie faktów, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Z tych przyczyn także twierdzenie o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie może opierać się na zarzutach

stanowiących w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną dowodów dokonaną przez Sąd drugiej instancji.

Podobnie nie może być skuteczne odwołanie się do nieuwzględnienia przez Sąd Okręgowy wykładni art. 952 § 1 k.c. dokonanej przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu wydanym w sprawie, gdyż wykładnia ta nie obejmuje ocen dotyczących stanu faktycznego sprawy, a jedynie ustalenie znaczenia przepisu, które niewątpliwie Sąd drugiej instancji uwzględnił i zastosował w ustalonym przez siebie stanie faktycznym.

Biorąc to wszystko pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 13 § 2 oraz art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.